

379
REG
15

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE BRUSSEL

NR. 2012/1250/C register van kort geding

Bijlagen:

- 1 beschikking op éézijdig verzoekschrift
- 1 dagvaarding houdende derdenverzet
- 1 beschikking artikel 747 § 2 Ger.Wb.
- 4 conclusies

Mter. Jan Buelens
(vrij: art. 260, 2°
Wb. registratie)
(C.W.B., art. 201 § 1011)

Art. 584 Ger. W. – derdenverzet tegen beschikking op éézijdig verzoekschrift – stakingspost - dreigende feitelijkeheden

1 kopie
dossier

in zake van:

- 1. De heer **B**
- 2. De heer **M**
- 3. De heer **V**
- 4. De heer **V**
- 5. De heer **V**

REG.NR.

13/22852

ACLVB;

*eisende partijen op derdenverzet,
vertegenwoordigd door Mter. Jan Buelens, advocaat te 2018 Antwerpen,
Broederminstraat 38 en Mter. Hind Riad, advocaat te 1210 Brussel,
Haachtsesteenweg 55;*

B-KA

tegen:

- 1. Mevrouw **C**
- 2. Mevrouw **W**

3. De heer M

4. Mevrouw V

5. Mevrouw D

6. De **NV AG INSURANCE**, met zetel te 1000 Brussel, Emile Jacqmainlaan 53, KBO nr. 0404.494.849;

*Verwerende partijen op derdenverzet - oorspronkelijk eisers op éézijdig verzoekschrift,
vertegenwoordigd door Mter. Dries Fraingnaert, advocaat optredend in eigen naam en loco Mter. Patrick Maerten, advocatEN te 1160 Brussel, Vorstlaan 280;*

In deze zaak in beraad genomen op 22 april 2013 spreekt de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel volgende beschikking uit.

Hierbij werd rekening gehouden met de in regelmatige vorm voorgelegde stukken van rechtspleging, onder meer :

- het éézijdig verzoekschrift van 23 mei 2012 met nummer 12/29321/B en het éézijdig beveldschrift van dezelfde dag;
- het exploit van dagvaarding in derdenverzet van 10 juli 2012;
- de beschikking bij toepassing van artikel 747 § 2 Ger.Wb. uitgesproken op 10 oktober 2012;
- de besluiten, neergelegd op 14 januari 2013 en op 11 maart 2013 namens eisende partijen op derdenverzet;
- de besluiten, neergelegd op 30 november 2012 en op 28 februari 2013 namens verwerende partijen op derdenverzet, oorspronkelijk eisers op éézijdig verzoekschrift;
- de overige stukken van het rechtsplegingdossier;

De bepalingen van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, zoals gewijzigd, werden in acht genomen.

De rechtbank heeft de middelen en conclusies van partijen gehoord tijdens de openbare zitting van 22 april 2013.

Er werden twee dossiers met de stavingstukken van partijen neergelegd.

De debatten werden gesloten en de zaak werd in beraad genomen.

1. DE FEITEN EN VOORGAANDEN VAN DE PROCEDURE.

Eind 2011 was de NV AG Insurance van oordeel dat de toekomstige commerciële uitdagingen een ander organisatiemodel nodig maakten van de afdeling "Operations & Commercial Broker Channel". Die herorganisatie-plannen hadden volgens haar voor ongeveer 230 personen van de ongeveer 4.000 werknemers van de NV AG Insurance tot gevolg dat hun arbeidsplaats zou wijzigen. De plannen raakten voor het eerst bekend, via geruchten, begin 2012.

Volgens de vakbonden ging het uiteindelijk om 265 werknemers van de 1.750 werknemers van de betrokken afdeling. Er waren wijzigingen van werkplek bij van Brussel naar Antwerpen of Charleroi en van Hasselt naar Leuven. Voor een groot deel van de betrokken werknemers zou de reistijd gevoelig stijgen. Volgens de vakbonden waren er voor de herorganisatie-plannen met wijziging van werkplek geen valabele redenen en werden de gevolgen van de herorganisatie schromelijk onderschat. Er ontstond een sociaal-conflict.

De vakbonden meenden dat de verplaatsing van werkplek en stijging van de reistijd gepaard moest gaan met een ernstige compensatie en dat hierover collectief moest onderhandeld worden. Volgens de vakbonden moest vooraf, vooraleer individuele oplossingen zouden uitgewerkt worden, een collectief raamwerk worden afgesproken. Volgens de NV AG Insurance was de beste werkwijze om per werknemer op zoek te gaan naar individuele oplossingen, zonder dat ze het sociaal overleg afwezen.

Er volgde een periode van overleg en van acties.

Naast de verschillende ontmoetingen en besprekingen die plaatsvonden en het wederzijds formuleren van voorstellen, met onder andere een niet succesvolle verzoeningspoging in het Paritair Comité op 13 februari 2012, hadden van de kant van de werknemers en vakbonden de volgende acties plaats:

- Een petitie met meer dan 1.000 handtekeningen.
- Op 30 januari 2012, in het kader van de nationale stakingsactie, een stakingsactie.

Volgens eisers op derdenverzet sloot de NV AG Insurance toen zelf de deuren. Volgens verweerders op derdenverzet werden toen de gebouwen van AG Insurance volledig geblokkeerd. Er worden geen stukken neergelegd met vaststellingen over wat er die dag daadwerkelijk is gebeurd. Verweerders op derdenverzet verwijzen als bewijs van wat volgens hen een volledige blokkade van de bedrijfsgebouwen was, naar een brief van 27 januari 2012 van ACV – ABBV – ACLVB (stuk 7).

De brief van het gemeenschappelijk vakbondsfront van 27 januari 2012 bevat enige uitleg over de situatie en vervolgens een oproep tot staking:

"(...) dat deze kwestie ons voldoende bijkomende argumenten geeft om de staking van 30 januari op een harde manier te voeren: niemand komt er maandag in (met uitzondering van enkele mensen van de veiligheid waarover met HR een overeenkomst werd bereikt). We vragen ieders begrip voor deze werkwijze. Uw collega's uit Broker Chanel, die het nu hard te verduren krijgen, zullen u dankbaar zijn. Zij reageerden gisteren immers positief op ons voorstel massaal in staking te gaan op 30 januari.

Probeer dus a.u.b. niet door de stakingspiketten te breken. We waarschuwen ook de directies en departementen die overgaan tot het uitdelen van digipass en laptops om de mensen aan te zetten van thuis uit te werken: wij beschouwen dit evengoed als stakingsbrekerij. De verzuring van het sociale klimaat die hierdoor in de hand wordt gewerkt, zou wel eens duurder kunnen uitvallen dan de winst van enkele werkuren ...

Wij zorgen voor de nodige infrastructuur en animatie buiten aan de deuren van de zetels, waarop wij vanaf 7u iedereen willen verwelkomen die de staking wil ondersteunen...

Waarom zou je trouwens ook niet het voorbeeld volgen van de collega's uit Broker Channel en zelf ook in staking gaan? Uit solidariteit met hen en om te vermijden dat het je zelf later ook overkomt, want als de weerstand klein is, is dit mogelijk slechts een eerste stap. Bovendien is er ook nog de algemene problematiek die tot de algemene staking van 30 januari leidde. (...)"

Verwerende partijen leggen de nadruk op de passage "Niemand komt er maandag in".

- Op 27 februari 2012, een stakingsactie, namelijk een werkonderbreking volgens verwerende partijen. Eisers op derdenverzet noemen het een ludieke betoging (stuk 14 eisers op derdenverzet).
- Op 2 maart 2012, uitdelen van solidariteitsbuttons zodat alle personeelsleden van AG Insurance hun solidariteit zouden kunnen zichtbaar maken. (stuk 8 verweerders op derdenverzet). Volgens eisers op derdenverzet was er oorspronkelijk een stakingsactie aangekondigd, maar werd die afgeblazen omdat de directie op het laatste moment toch weer wou onderhandelen. Volgens verweerders op derdenverzet waren er die dag onderhandelingen waarbij het vakbondsfront het sociaal overleg nog *één* kans gaf. Het stuk 9 van verweerders op derdenverzet waarnaar verwezen wordt, heeft het niet over een *laatste* kans of ultimatum of *één* kans, maar in het algemeen over "*nog een kans*" en dat daarna zal beslist worden hoe het verder moet.
- Op 10 mei 2012, een stakingsactie volgens verweerders op derdenverzet. Eisers op derdenverzet benadrukken dat eind april 2012, de voorstellen van de directie duidelijk ondermaats waren en er volop de kaart werd getrokken van een individuele benadering in plaats van collectieve onderhandeling en werden de werknemers vervolgens voor een deadline geplaatst: tegen 21 mei 2012 moesten de werknemers definitief een keuze maken uit de voorstellen. Eisers op derdenverzet hebben het niet over een stakingsactie op 10 mei 2012, maar over het ondertekenen van een brief door een heel aantal werknemers, dat zij die verplichte keuze niet zagen zitten en collectief overleg verkozen boven individuele afspraken. (stukken stuk 15, 16 en 17 eisers op derdenverzet).
- Op 21 mei 2012 (de vooropgestelde datum voor een verplichte keuze), een gesprek met de CEO en overhandigen van de voormelde brief, aansluitend een stakingsactie, zijnde werkonderbreking en actie aan de ingang, zonder afsluiten van de onderneming.

Het gemeenschappelijk vakbondsfront verduidelijkte in een brief de redenen van de actie en deed een oproep tot solidariteit (stuk 10 verweerders op derdenverzet):

"(...) De betrokken collega's hebben daarom beslist om vandaag 21 mei 2012, het werk neer te leggen. Dit is een begin. Voor elk van ons is het evenwicht

tussen werk en privéleven van primordiaal belang. Nu is Broker Channel aan de beurt maar wie volgt? Solidariteit zal nodig zijn!

(...)

Ook daarom zijn de meeste betrokkenen vandaag in staking. Zij weigeren te bezwijken onder dergelijke chantage en willen dat de directie eerst tot een akkoord komt met ons. De brieven waarin zij dit bevestigen worden vandaag aan de directie overhandigd.

(...)

Indien de directie op dit pad verder gaat, zullen de acties opgedreven en uitgebreid worden. Wij zullen dan ook een beroep doen op jullie allemaal; Deze acties zijn gedekt door een stakingsaanzegging."

Verweerders op derdenverzet benadrukken de passage "Indien de directie op dit pad verder gaat, zullen de acties opgedreven en uitgebreid worden."

Het gemeenschappelijk vakbondsfront stuurde diezelfde dag een e-mail met betrekking tot verdere acties (stuk 11 verweerders op derdenverzet):

"(...) Zoals besproken verwachten wij van u tegen woensdag, 23 mei 12u een beslissing tot heropstart van de onderhandelingen met betrekking tot het project Broker Channel.

In dit kader zien wij als nieuwe mogelijke pistes:

- *versnelde invoering van Flexiwork (eventueel tijdelijk zonder aangepaste telefonie);*
- *nieuwe voorstellen van compensatie reistijd (zoals besproken);*

Mocht u op deze vraag niet wensen in te gaan, zien wij ons verplicht de geplande acties (inclusief mediacampagne) verder te zetten."

Er werd diezelfde dag een persbericht verstuurd via Belga (stuk 12 verweerders op derdenverzet) (vrije vertaling):

"(...) Als er geen enkele oplossing wordt gevonden voor woensdag, of de onderhandelingen zijn niet opnieuw opgestart op goede basis, dan zullen nieuwe acties plaatsvinden vanaf donderdag, voegde M. Cappoen toe (...)"

Op 23 mei 2012 (rond 10u) antwoordde de directie van de NV AG Insurance op het mailbericht, dat ze bereid waren om, refererend naar de genoemde nieuwe pistes, één en ander verder te bespreken. (stuk 19 eisers op derdenverzet).

Eveneens op 23 mei 2012 legden de oorspronkelijke eisers een éénzijdig verzoekschrift met stukken neer bij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg alhier. Op dezelfde dag werd daarop een bevvelschrift uitgesproken en werd de vordering ontvankelijk en gegrond verklaard als volgt:

- Leggen aan eenieder verbod op de werkwillige werknemers en hun voertuig te verhinderen de bedrijfsgebouwen gelegen in het gerechtelijk arrondissement Brussel, met inbegrip van de bedrijfsparkings, te betreden, op straffe van een dwangsom van 500 euro per persoon en per inbreuk;
- Bevelen dat eenieder die de toegang (in- en uitgang) tot de gebouwen en/of terreinen gebruikt door AG Insurance N.V. gelegen in het gerechtelijk arrondissement Brussel, zowel op de openbare weg als op privé-terrein, met inbegrip van de bedrijfsparkings verhindert of bemoeilijkt, deze onverwijld zal dienen vrij te maken na hiertoe betekening van huidige beschikking te hebben ontvangen, op straffe van een dwangsom van 500 euro per persoon en per inbreuk;

- Verbieden aan eenieder op een onwettige manier het materiaal van AG Insurance NV en/of haar klanten te gebruiken en/of te blokkeren en/of te beschadigen en/of er een normaal gebruik van te belemmeren, op straffe van een dwangsom van 500 euro per persoon en per inbreuk;
- Leggen aan eenieder het verbod op om, hetzij op de openbare weg, hetzij op de privé-terreinen, de vreedzame toegang tot of het vreedzaam verlaten van voormelde terreinen, lokalen, bureaus, parkings, winkels, enz. te verhinderen of te bemoeilijken;
- Leggen aan eenieder die hiervoor geen toelating kreeg van de directie of verzoeksters, om zich toegang te verschaffen, hetzij alleen, hetzij in groep, tot voormelde terreinen, lokalen en bureaus van verzoeksters;
- Verlenen toelating aan verzoeksters om elk voertuig dat de toegang 'en/of uitgang verhindert tot en/of uit de parking van verzoeksters, indien nodig met bijstand van de openbare macht, te laten verwijderen, en dit op kosten van de eigenaar van het voertuig, met inbegrip van het recht te eisen dat de actievoerders hun identiteit bekend moeten maken op straffe van een dwangsom van 500 euro per persoon en per inbreuk;
- Machtigen de door verzoeksters aangestelde gerechtsdeurwaarder om zo nodig met bijstand van de openbare macht te vorderen teneinde de gerechtsdeurwaarder in staat te stellen elke belemmering die de uitvoering van het gehele dispositief van huidige beschikking kan hinderen, weg te nemen;
- Laten de instrumenterende gerechtsdeurwaarder toe de bijstand van de politie te vragen om de uitvoering van huidige beschikking te verzekeren;
- Machtigen verzoekster om met tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder en desnoods met hulp van de openbare macht de identiteit op te nemen van de actievoerders die geen gevolg geven aan voornoemde bevelen;
- Verklaren huidige beschikking uitvoerbaar op de minuut;
- Verklaren dat huidige beschikking tevens kan betekend en uitgevoerd worden op zaterdag, zondag en op feestdagen, en op elk uur van de dag en van de nacht;
- Zeggen dat huidige beschikking zal gelden gedurende een periode van twee maanden vanaf heden;
- Houden de kosten voor.

Op 24 mei 2012 zijn er uiteindelijk geen acties doorgegaan. Eisers op derdenverzet verwijzen als reden daarvoor naar het antwoord dat er daags voordien was gekomen in verband met verdere besprekingen.

De besprekingen hadden echter geen positief resultaat. De sociale onrust bleef aanhouden, volgens eisers op derdenverzet verzandde de situatie compleet.

Op 11 juni 2012 hadden opnieuw stakingsacties plaats, op meerdere locaties aan verschillende gebouwen van de NV AG Insurance te Brussel. Oorspronkelijke eisers op éézijdig verzoekschrift hebben toen het bevelschrift laten betekenen, enkel en alleen aan de huidige eisers op derdenverzet.

Er werd toch nog verder onderhandeld en op 1 oktober 2012 werd een CAO gesloten (stuk nr. 15 verweerders op derdenverzet).

De betrokken CAO trad retro-actief in werking op 26 juni 2012.

Volgens verweerders op derdenverzet is dit omdat precies op die datum, 26 juni 2012 het principeakkoord werd bereikt. Zij verwijzen daarvoor naar het bericht dat de directie naar alle werknemers rondstuurde (stuk 13 verweerders op derdenverzet):

"(...) De directie en sociale partners zijn verheugd u te kunnen melden dat zij gisteren tot een akkoord zijn gekomen over een geheel van begeleidende maatregelen bij de evolutie van de structuur van Broker Channel. De bepalingen van dit akkoord dienen nu te worden geformaliseerd in een Collectieve Arbeidsovereenkomst (CAO); Beide partijen hebben zich ertoe verbonden om de tekst daarvan binnen zeer korte termijn af te werken. (...)"

Eisers op derdenverzet doen dit af als een éézijdige bewering van verweerders op derdenverzet. Volgens hen werkte de CAO terug tot die datum omdat op die datum de eerste werknemers van arbeidsplaats moesten veranderen. Er was volgens hen slechts een principeakkoord, waarna nog heel wat meningsverschillen zijn gerezen die nog moesten worden beslecht.

Op te merken valt dat de CAO niets voorziet in verband met het éézijdig bevelschrift van 23 mei 2012, noch over de betekening ervan op 11 juni 2012, noch over de gevoerde acties en de mogelijke aanspraken als gevolg daarvan, zoals over het al dan niet opeisen van dwangsommen.

2. HET VOORWERP VAN DE VORDERINGEN EN HET VERWEER.

Op 10 juli 2012 lieten eisers op derdenverzet overgaan tot dagvaarding in derdenverzet ten aanzien van de oorspronkelijke eisers op éézijdig verzoekschrift. Zij vorderen:

De beschikking van de Voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van 23 mei 2012, met rolnummer 12/2932/B, in al haar onderdelen te vernietigen;
Opnieuw rechtdoende, het éézijdig verzoekschrift van verweerders op derdenverzet nietig te verklaren wegens schending van artikel 1026,3° Ger.W., minstens als onontvankelijk, minstens als ongegrond af te wijzen;
Verweerders op derdenverzet te veroordelen tot het betalen van de kosten van het geding, begroot in hoofde van eisers op derdenverzet op 567,32 euro (kosten dagvaarding) + 1.320 euro (RPV);
De te wijzen beschikking uitvoerbaar te verklaren bij voorraad, zonder borgstelling of kantonnement, spijs de aanwending van gelijk welk rechtsmiddel.

Verweerders op derdenverzet vorderen om het derdenverzet ontoelaatbaar, minstens onontvankelijk, minstens ongegrond te verklaren en de bestreden beschikking te bevestigen;
Indien de rechtbank mocht oordelen dat zij onvoldoende geïnformeerd is omtrent de feiten aan de grond van dit dossier, verweerders op derdenverzet toe te laten met alle middelen van recht, met inbegrip van een getuigenverhoor, deze te bewijzen;
De eisende partijen te veroordelen tot de kosten van het geding, inbegrepen de RPV begroot op 1.320 euro.

3. DE BEOORDELING.

1. Ontvankelijkheid van het derdenverzet.

Vooreerst wordt opgemerkt dat eisers op derdenverzet bij de omschrijving van hun identiteiten als procespartij, telkens toevoegden *"zowel in eigen naam als in hoedanigheid van vakbondssecretaris"* of *"zowel in eigen naam als in hoedanigheid van vakbondsafgevaardigde"*. Maar dit is hier niet bedoeld, zoals verweerders aanvechten, om de vakbonden zelf als zodanig procespartij inzake te maken. Eisers beweren niet dat de vakbonden zelf procespartij zijn. De eisers op derdenverzet treden hier niet op als vertegenwoordigers in rechte van de vakbonden als procespartij. Bedoeling van de toevoegingen is om een aspect van de hoedanigheid van de eisers op derdenverzet te verduidelijken, wat de vordering dus zeker niet onontvankelijk maakt. Eisende partijen hebben met die vermelding misschien ook willen aangeven dat hun vordering in derdenverzet de steun heeft van de betrokken vakbonden, maar dat kan daar evenmin afbreuk aan doen. De argumentatie van verweerders op derdenverzet dat vakbonden geen rechtspersoonlijkheid hebben, is hier dus niet relevant.

Door het gegeven dat eisers vakbondssecretaris of afgevaardigde zijn, heeft huidig geschil in de feiten een ruimere draagwijdte dan enkel de personen die formeel procespartij zijn. Dat betekent echter nog niet dat de eisers op derdenverzet geen persoonlijk belang zouden hebben, noch dat zij een verboden *"actio popularis"* zouden instellen of zouden enkel optreden voor de rechten van anderen. Overigens kan moeilijk worden ontkend dat oorspronkelijke eisers op derdenverzet het bevelschrift juist hebben laten betekenen aan de betrokkenen omwille van dat aspect van hun hoedanigheid, van hun vakbondssecretaris of – afgevaardigde zijn die betrokken waren bij de sociale onderhandelingen in kwestie. Via hen konden de oorspronkelijke eisers op derdenverzet onrechtstreeks op eenvoudige wijze een feitelijke impact hebben op de gedragingen van een veel ruimer aantal personen betrokken bij het betrokken collectief geschil.

Volgens verweerders op derdenverzet hebben de eisers op derdenverzet geen nadeel geleden bij de beschikking.

Eisers op derdenverzet beroepen zich echter terecht op hun stakingsrecht en recht op collectieve actie.

Staken is het tijdelijk, meestal collectief neerleggen van de contractueel opgenomen verplichting om een arbeidsprestatie te leveren. (Zie definitie van R. Blanpain in Arbeidsrecht in hoofdlijnen, Antwerpen Maklu 2004 nr. 633).

Het stakingsrecht en het recht op collectieve actie vinden hun grondslag in het Europees Sociaal Handvest zoals geratificeerd in België, in deel I, punt 6: *"Alle werknemers en werkgevers hebben het recht collectief te onderhandelen"*

en deel II, artikel 6, 4° van het Europees Sociaal Handvest: *"Teneinde de onbelemmerde uitoefening van het recht op collectief onderhandelen te waarborgen verbinden de Partijen zich:*

4° het recht van werknemers en werkgevers op collectief optreden in gevallen van belangengeschillen, behoudens verplichtingen van reeds eerder gesloten collectieve arbeidsovereenkomsten." Werknemers hebben het recht om de bedongen arbeid niet te verrichten wegens staking.

(Zie Cass. 21 december 1981, RW 1981-82, 2525 – Wet van 19 augustus 1948 betreffende de prestaties van algemeen belang in vredetijd).

Bij collectieve actie en staking wordt uiteraard ook gebruik gemaakt van de vrijheid van vereniging en/of de vrijheid van vergadering en/of de vrijheid van meningsuiting, in het bijzonder bij het organiseren van en deelnemen aan een zogenaamde stakingspiket of stakingspost. Een stakingspiket of stakingspost houdt in dat er door meerdere actievoerders samen post gevat wordt aan een toegangsplaats van het bedrijf in kwestie om te zien wie staakt en niet en om werknemers te trachten overtuigen om mee te staken en derden op te roepen tot solidariteit of tot het ondersteunen of minstens niet ondergraven van de actie en de eisen in het collectieve geschil.

(Zie ook R. Blanpain, "Stakingsrecht en vrijheid van arbeid, R.W., 2005-06, 1353; Vz. Brussel, 26 september 2001, Soc. Kron., 2002, 218).

Zelfs als de essentie van het stakingsrecht van de eisers op derdenverzet (het kunnen neerleggen van het werk) door het eenzijdig bevelschrift niet zou geraakt zijn, kan niet worden ontkend dat de bevolen maatregelen een negatieve impact hebben gehad op de praktische mogelijkheden van collectief actievoeren van de eisers op derdenverzet. Potentieel kon het bevelschrift overigens ook de individuele stakingsbereidheid en bereidheid tot actievoeren bij dit collectief geschil aantasten bij diegenen aan wie het was gericht en zeker aan wie het werd betekend (de eisers op derdenverzet), door een zeker afschrikkend effect van de maatregelen waar bovendien dwangsommen aan waren verbonden.

Verweerders voeren aan dat vier van de vijf eisers op verzet geen werknemer zijn van de NV AG Insurance en dat zij aldus geen hoedanigheid en geen belang hebben. Maar het wordt niet tegengesproken dat die eisers op verzet wel degelijk mee actie voerden aan een stakingspiket op het ogenblik van de betekening, net zoals de eiser op verzet die wél werknemer is, en ook betrokken waren bij de onderhandelingen naar aanleiding van het collectief geschil in kwestie. De CAO nr. 35 – Begeleidingsmaatregelen bij de evolutie van het organisatiemodel Broker Channel (stuk 15 van verweerders op derdenverzet) werd ondertekend door eerste, tweede, derde, en vijfde eiser op verzet als vertegenwoordiger van hun vakbondsorganisatie. Dit toont hun betrokkenheid zonder enige twijfel aan. Omdat een collectief geschil de draagwijdte van een concreet bedrijf kan overstijgen, hebben ook personen die er geen werknemer zijn, recht om bij dat collectief geschil collectief actie te voeren. Het gaat dan in hun hoofd niet om staking ten aanzien van die werkgever, maar wel om collectief actie voeren.

Verweerders op derdenverzet laten gelden dat het collectief geschil is beëindigd en al beëindigd was op het ogenblik dat het derdenverzet werd betekend en dat ondertussen de periode waarvoor de maatregelen in het bevelschrift waren toegekend, voorbij is en er ook geen nieuwe maatregelen meer worden gevorderd. Echter, op het ogenblik van betekenen van het derdenverzet, was de geldigheidsperiode voor de bevolen maatregelen nog niet verstreken. En ook al zou bewezen zijn dat het collectief geschil in kwestie al beëindigd was op datum van instellen van het derdenverzet (wat betwist wordt door eisers op derdenverzet), dan betekent dat nog niet dat de eisers op derdenverzet geen belang meer hadden op dat ogenblik bij het in rechte laten beoordelen van de rechtsgeldigheid van het oorspronkelijk éénzijdig verzoekschrift of dat het derdenverzet ondertussen geen voorwerp meer zou hebben.

Immers, enkel door het derdenverzet kan het bevelschrift in kwestie eventueel verdwijnen uit de rechtsorde. Bij gebreke aan een globaal uitdrukkelijk akkoord terzake of dading hebben de eisers op derdenverzet geen enkele garantie dat de oorspronkelijke eisers op éézijdig verzoekschrift zich niet alsnog in rechte tot hen zullen richten met een aansprakelijkheidsvordering of vordering inzake dwangsommen waarbij het betrokken bevelschrift als juridisch of feitelijk element zou worden aangewend om onder meer aan te tonen dat schadeverwekkende onrechtmatigheden zouden zijn begaan. Overigens, indien eisers op derdenverzet zelf een vordering in schadevergoeding zouden wensen in te stellen voor schade als gevolg van het handelen van eisers en van de inhoud van de bevolen maatregelen, zou hen als argument kunnen worden tegengeworpen dat ze niet eerst de normale rechtsmiddelen tegen het éézijdig verzoekschrift hebben aangewend.

Het betreft hier niet een louter theoretische betwisting of zuiver hypothetisch belangenconflict of ideologische kwestie zoals verweerders op derdenverzet aanvoeren. Het geheel of gedeeltelijk gegrond verklaren van het derdenverzet, is gelet op het voorgaande wel degelijk van aard om in te grijpen in hun rechtstoestand.

De kortgeding rechter komt dan ook tot de conclusie dat eisers op derdenverzet elk de vereiste hoedanigheid en belang hebben bij het ingestelde derdenverzet.

Er stelt zich voor het overige geen enkel ander probleem van geldigheid van het derdenverzet, dat tijdig werd ingesteld conform artikel 1034 Ger.W. binnen de maand na de betekening van het bevelschrift en bij dagvaarding conform artikel 1125 Ger.W..

Het derdenverzet moet ontvankelijk worden verklaard.

2. De geldigheid van het éézijdig verzoekschrift – vermelding van het onderwerp en de gronden van de vordering.

Artikel 1026,3^e Ger.W. bepaalt dat het verzoekschrift op straffe van nietigheid het onderwerp en in het kort de gronden van de vordering vermeldt. Volgens eisers op derdenverzet waren de feiten in het verzoekschrift zodanig vaag dat daar niet aan was voldaan. Er werd volgens hen onvoldoende duidelijk gemaakt wat ze juist verwijten aan "éénieder" die in het verzoekschrift wordt geïdiseerd en evenmin wordt volgens hen het onderscheiden belang van elke eisende partij en wat respectievelijk gevorderd wordt omschreven.

Het verzoekschrift schetst echter wel degelijk hoe in het betrokken bedrijf een collectief geschil is ontstaan, welke stappen al waren doorlopen bij de collectieve onderhandelingen, de collectieve actie van de kant van de werknemers en welke communicatie er al was uitgegaan van de vakbondsorganisaties. Tevens wordt uiteengezet dat *"de vakbonden hebben aangekondigd vanaf donderdag 24 mei 2012 stakingsacties te organiseren die zullen gepaard gaan met het verhinderen van de toegang voor werkwillige werknemers"*. Er wordt uiteengezet welke dreigende schade de eisers op éézijdig verzoekschrift door de gevorderde maatregelen beoogden te voorkomen, namelijk aan het recht op arbeid, de eigendomsrechten en vrijheid van handel en nijverheid, met de precisering *"daarbij wensen zij het stakingsrecht van de andere werknemers echter geenszins*

aan te vechten". De gevorderde maatregelen worden eveneens omschreven en uit het feit dat geen onderscheid wordt gemaakt wie wat vordert, kan worden afgeleid dat elke eisende partij aanspraak maakt op elke gevorderde maatregel.

De kortgeding rechter stelt dan ook vast dat daarmee afdoende voldaan is aan de vereiste vermelding van het onderwerp en de gronden van de vordering.

Het oorspronkelijk éénzijdig verzoekschrift moest geenszins nietig worden verklaard.

3. De rechtsmacht van de rechter ter gelegenheid van collectieve geschillen.

Eisers op derdenverzet argumenteren dat de collectieve geschillen niet tot de bevoegdheid van de rechterlijke macht behoren.

Het is hier echter niet het collectief geschil als zodanig dat werd voorgelegd aan de rechter, maar wel de (beweerde dreigende) schending van subjectieve rechten, door (een beweerde dreiging van) feitelijkheden bij de uitoefening van het stakingsrecht en collectieve actie. Daarvoor heeft de burgerlijke rechter wel rechtsmacht. Het behoort geenszins tot het exclusieve domein van de sociale partners in het kader van sociaal overleg en onderhandeling. (Zie ook Vz. Brussel, 26 september 2001, Soc. Kroniek, 2002, 218).

Of de aangevoerde dreiging van feitelijkheden bewezen is, is een andere vraag, die hierna afzonderlijk wordt onderzocht.

4. Ontvankelijkheid van het oorspronkelijk éénzijdig verzoekschrift – individueel belang en samenhang van de vorderingen van de onderscheiden eisers.

Eisers op derdenverzet argumenteren dat verschillende eisers slechts worden toegelaten elk hun vordering bij de rechtbank te brengen in één enkel gedinginleidend verzoekschrift als hun vorderingen samenhangend zijn in de zin van artikel 30 Ger.W. en dat dit hier niet concreet wordt aangetoond. Dit nu de eerste vijf oorspronkelijke eisers werknemers zijn en de zesde werkgever en zij dus een volstrekt verschillende hoedanigheid hebben en geen enkel belang bij elkaars vordering, noch enig gemeenschappelijk belang. Dit leidt volgens eisers op derdenverzet tot de onontvankelijkheid van het verzoekschrift.

Tevens ontbreekt het volgens eisers op derdenverzet elk van de oorspronkelijk eisers aan het rechtens vereiste belang. Het recht op arbeid, voor zover het al zou bestaan en afdwingbaar zou zijn, kan dat hoogstens zijn ten aanzien van de werkgever en niet ten aanzien van medewerkers en/of personen die collectieve actie voeren. De werkgever kan er zich al helemaal niet op beroepen bij gebrek aan de vereiste hoedanigheid. Om dezelfde reden kan AG Insurance zich volgens eisers op derdenverzet niet beroepen op een beweerde toekomstige aantasting van beweerde subjectieve rechten van derden, zoals klanten en leveranciers of andere derden die om professionele redenen toegang zouden moeten hebben tot de betrokken gebouwen.

Wat de NV AG Insurance betreft, deze kan hier haar eigendomsrecht, met inbegrip van het recht op het genot en gebruik van haar goederen, en vrijheid van ondernemen doen gelden. Het collectief actie voeren en staken, wat op zich geoorloofd is, houdt inderdaad, zoals eisers op derdenverzet aanvoeren, automatisch een beperking in voor het eigendomsrecht en heeft een verstoring van de normale bedrijfsvoering voor gevolg. Maar dat het eigendomsrecht en de vrijheid van ondernemen niet absoluut is en beperkingen kent als gevolg van het recht op collectieve actie en stakingsrecht, betekent niet dat AG Insurance, als werkgever en ondernemer, hier geen procesrechtelijk belang zou hebben.

Een werkgever die een bedrijf voert, heeft wel degelijk procesrechterlijk belang om op te komen tegen feitelijkheden die gepleegd worden of om preventief op te komen tegen feitelijkheden die dreigen gepleegd te worden bij het collectief actie voeren en staken, in het bijzonder ondermeer waar het gaat om het onmogelijk maken van de toegang tot of het blokkeren van de onroerende en roerende eigendommen die deel uitmaken van de concrete bedrijfsvoering en de bedrijfsgebouwen en terreinen, aan de werkgever zelf en aan derden die een schakel vormen in de concrete bedrijfsvoering zoals de werknemers, klanten en leveranciers, als het gaat om het beschadigen van die goederen of om het fysiek of verbaal geweld plegen ten aanzien van die personen.

Het zogenaamd recht op arbeid geldt in hoofde van de NV AG Insurance niet persoonlijk. Enkel de werknemers van de NV AG Insurance kunnen zich hierop beroepen (zie verder). Echter kan de NV AG Insurance wel laten gelden dat zij als werkgever de plicht heeft, uit hoofde van de diverse arbeidscontracten, om voor haar werknemers in te staan voor een daadwerkelijke arbeidsmogelijkheid. Bovendien houdt haar eigendomsrecht en ondernemingsrecht, zoals aangehaald, in dat haar werknemers de toegang tot de gebouwen en bedrijfsgoederen niet onmogelijk mag worden gemaakt en dat er geen geweld tegen haar werknemers mag worden gepleegd.

Wat de oorspronkelijke eisers – werknemers van de NV AG Insurance betreft, zijn het uiteraard niet de collega's of derden die de plicht hebben om de arbeid te verschaffen. Maar die werknemers kunnen er wel degelijk aanspraak op maken tegenover collega's en derden, dat collega's of derden het geven van de arbeidsmogelijkheid door de betrokken werkgever niet onmogelijk maken en dat die het henzelf niet onmogelijk maken om hun arbeidsprestatie te leveren in uitvoering van hun arbeidscontract. De keuzevrijheid van die werknemers om al dan niet te staken moet worden gerespecteerd. De werknemers hadden in dat opzicht belang bij de vordering op ééNZijdig verzoekschrift om afdwingbare maatregelen te bekomen ten aanzien van derden die hun rechten beweerdelijk zouden schenden.

Elk van de oorspronkelijke eisers toont dan ook aan de vereiste hoedanigheid te hebben en een eigen procesrechtelijk belang te hebben.

De verschillende oorspronkelijke eisers op eenzijdig verzoekschrift doen in huidig geschil onderscheiden subjectieve rechten gelden, waarvan zij stelden dat deze dreigden in het gedrang te komen door acties in het kader van het betrokken sociaal conflict. Dat het om *onderscheiden* subjectieve rechten gaat, vanuit een verschillende hoedanigheid, belet hier niet dat hun vorderingen als samenhangend kunnen worden beoordeeld. De verschillende eisers hoeven niet éénzelfde persoonlijk belang te hebben.

Zij vorderden concreet dezelfde maatregelen naar aanleiding van éénzelfde feitencomplex (het betrokken collectief geschil), waardoor het wel degelijk wenselijk was ze samen te behandelen, zoniet bestond het risico op tegenstrijdige uitspraken. De samenhang wordt hier bijgevolg aanvaard.

5. De rechtsmacht van de voorzitter op ééNZijdig verzoekschrift – Spoedeisendheid en absolute noodzakelijkheid als voorwaarden.

Artikel 584, 1e lid bepaalt: *"De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg doet, in gevallen die hij spoedeisend acht, bij voorraad uitspraak in alle zaken, behalve die welke de wet aan de rechterlijke macht onttrekt."*

Er is urgentie in de zin van artikel 584, 1ste lid gerechtelijk wetboek telkens wanneer de vrees voor een schade van een bepaalde omvang of voor ernstige ongemakken het nemen van een onmiddellijke beslissing noodzakelijk maakt. (Cass. 21 mei 1987, Pas., 1987, I, 1160; Cass. 11 mei 1990, Pas. 1990, I, 1045, RW 1990-91, 987). Men kan zijn toevlucht nemen tot het kort geding wanneer de gewone rechtspleging niet bij machte is het geschil tijdig op te lossen. (Cass. 21 mei 1987, A.C. 1986-87, 1287.).

Wanneer er niet effectief spoedeisendheid voorhanden is, moet een vordering in kort geding worden afgewezen omdat er niet voldaan is aan de voorwaarden voor de rechtsmacht voor de kort gedingrechter zoals omschreven in artikel 584 Ger.W., namelijk een voorlopige maatregel treffen in urgente gevallen. (Zie S. Beernaert, "Algemene principes van het civiele kort geding", RW 2001-2002, (1341) blz. 1342 nr. 7).

Artikel 584, 3^e lid bepaalt verder: *"De zaak wordt voor de voorzitter aanhangig gemaakt in kort geding of, in geval van volstrekke noodzakelijkheid, bij verzoekschrift."*

Wanneer de wet voor het instellen van een bepaalde vordering het verzoekschrift voorschrijft, moet uit het voorwerp van de vordering en de aard van de wettelijk te volgen procedure worden afgeleid of het een ééNZijdige dan wel een tegensprekelijke procedure betreft (zie Cass. 18 januari 1985, A.C., 84-85, 650). Voor de rechtspleging bedoeld in artikel 584, 3e lid Ger.W. gaat het uiteraard om een ééNZijdige procedure. (Zie S. Raes, Commentaar Gerechtelijk Wetboek, artikel 1025 Ger.W.), wat eisers op derdenverzet ten onrechte in vraag stellen. Als in het artikel 584, 3e lid Ger.W. een tegensprekelijk verzoekschrift zou zijn bedoeld, zou die bepaling geen enkele zin hebben. Want waarom zou het "volstrekke noodzakelijkheid" kunnen zijn om een vordering in kort geding te kunnen mogen inleiden bij tegensprekelijk verzoekschrift in plaats van bij dagvaarding?

De volstrekke noodzakelijkheid in de zin van artikel 584, 3^e lid Ger.W. houdt in dat de gevorderde maatregel zodanig dringend is of van zodanige aard is dat de rechten van de persoon die er zich op beroept ernstig zouden geschaad worden in het geval van beroep op de tegensprekelijke procedure in kort geding, zelfs met verkorting van termijnen. (Zie Brussel, 14 november 2000, RW, 2000-2001, 1281; Brussel 27 april 1995, P&B 1995, 124.).

De volstrekke noodzakelijkheid slaat op drie soorten toestanden (zie Brussel 7 januari 1999, J.L.M.B. 1999, 1439):

- ofwel een dermate hoogdringende toestand dat die zich verzet tegen een tegensprekelijke procedure, zelfs in kort geding;
- ofwel een toestand waarbij de aard van de gevorderde maatregelen zodanig is dat zij om efficiënt te zijn zich verzet tegen een tegensprekelijke procedure, wanneer dus de maatregelen een gewettigd verrassingseffect hebben;
- ofwel een toestand waarbij niet elke tegenpartij gekend is zodat het onmogelijk is alle partijen te identificeren tegen wie de maatregel moet worden uitgevoerd.

Er was hier naar het oordeel van de kortgeding rechter wel degelijk zowel een gewone als buitengewone spoedeisendheid voorhanden. Het geschil over de beweerd dreigende feitelikheden kon niet tijdig beslecht worden door een tegensprekelijke kort geding procedure, zelfs met verkorting van termijnen. Immers, de deadline voor de verplichte keuze van 21 mei was verstreken en er waren acties aangekondigd vanaf 24 mei als er niet terug collectief onderhandeld zou worden, "op goede basis". Het op 23 mei 2012 bevestigen door de directie dat ze terug zouden onderhandelen, bood in die omstandigheden onvoldoende garantie dat het vakbondsfront dit afdoende zou vinden om de geplande acties in de eerstvolgende dagen af te blazen. De oorspronkelijke eisers op éézijdig verzoekschrift hebben bovendien zeker niet nodeloos lang gewacht om hun vordering in te stellen, zodat hen op dat vlak niet zou kunnen worden verweten dat ze zelf aan de oorzaak lagen van die urgente toestand.

Ook aan de voorwaarde in verband met het niet gekend zijn van de tegenpartij, was hier voldaan. Weliswaar kenden de oorspronkelijke eisers op éézijdig verzoekschrift de huidige eisers op derdenverzet allen als gesprekspartner bij de onderhandelingen in het sociaal conflict en kon redelijkerwijze worden vermoed dat zij allen ook uit hoofde van hun functie bij hun vakbond, zouden deelnemen aan de acties die mogelijk nog gingen volgen. Maar dat neemt niet weg dat het niet mogelijk was om *op voorhand alle* personen te identificeren die zouden kunnen deelnemen aan een actie met eventueel dreigend risico op feitelikheden.

De conclusie is dan ook dat aan de voorwaarden om de voorzitter te vatten bij éézijdig verzoekschrift in dat opzicht voldaan was.

6. Preventieve vordering – een ernstig bedreigd recht – dreigende feitelikheden bij het uitoefenen van het recht op collectieve actie en stakingsrecht– bewijs.

Een preventieve vordering tegen dreigende feitelikheden is toegelaten, conform artikel 18, 2^e lid Ger.W., dat bepaalt: *"De rechtsovername kan worden toegelaten, indien zij, zelfs tot verkrijging van een verklaring van recht, is ingesteld om schending van een ernstig bedreigd recht te voorkomen."*

Hierboven werd reeds uiteengezet dat de verschillende oorspronkelijke eisers op derdenverzet een eigen subjectief recht konden doen gelden. In hun uiteenzetting in het éézijdig verzoekschrift blijkt dat zij zich beriepen op een ernstige dreiging van schending van die rechten, namelijk dat zij beweerden dat er gegronde vrees was voor het begaan van feitelikheden bij de te verwachten stakingsacties met alle nadelige gevolgen van dien voor het eigendomsrecht, de vrijheid van nijverheid en het recht op arbeid van betrokkenen.

Vervolgens stelt zich de vraag of die beweerde ernstige dreiging op feitelijkheden bij de uitoefening van het recht op collectieve actie en het stakingsrecht, afdoende bewezen was en is.

Naar het oordeel van de kortgeding rechter was en is dat in deze zaak niet het geval.

De datum van 21 mei 2012 was uiteraard cruciaal in de historie van het collectief geschil, omdat toen de deadline verstreek die de directie had gesteld voor de diverse werknemers voor het verplicht maken van een keuze in verband met de manier van wijziging van werkplek. Er mag worden aangenomen dat de betrokkenen in die periode "op scherp stonden" ter verdediging van hun standpunt en hun belangen.

En toch werd nergens, in geen enkele communicatie die in die periode uitging van de vakbonden, gedreigd met enige blokkade of sluiting van de bedrijfsgebouwen of het gebruik van enig geweld. Er werd in de diverse communicaties van 21 mei 2012 louter gesproken over het "opdrijven en uitbreiden van de acties", of het "verder zetten van de acties" of over "nieuwe acties" (zie de stukken 10 – 11 en 12 van verweerders op derdenverzet).

In de communicatie die uitging van de vakbond voor de nationale staking op 30 januari 2012 werd er wel gealludeerd op het afgesloten worden van de gebouwen met de bewoordingen "niemand komt er maandag in" (stuk 7 van verweerders op derdenverzet). Maar zelfs dat leest in de gehele context van het stuk eerder als een oproep tot solidariteit met de stakers en de getroffen werknemers. Of er toen door de stakingsposten aan de ingang werkelijk feitelijkheden zijn begaan en de toegang tot de gebouwen volledig werd verhinderd en werkwilligen, klanten en leveranciers volledig werden tegengehouden, blijkt overigens nergens uit. Bovendien mag het specifieke karakter van die actie van 30 januari 2012 niet uit het oog worden verloren, nu dit toch ook kaderde in een nationale staking. Alle andere acties die in de tussentijd hadden plaatsgevonden, waren duidelijk allemaal gericht op het duidelijk communiceren van de standpunten en eisen, het demonstreren van de omvang van het draagvlak daarvoor (o.a. door een petitie en brieven), het oproepen tot solidariteit (de actie met de solidariteitsbutton) en druk zetten. Van enig incident dat er zou plaats gehad hebben bij de acties na 30 januari 2012 wordt zelfs geen gewag gemaakt.

Ook nu achteraf, ligt geen enkel element voor over hoe de stakingsactie die doorging op 11 juni 2013, toen het éézijdig bevelschrift werd betekend, verlopen is en of er ook maar enig incident zou hebben plaatsgevonden voorafgaand aan of volgend op die betekening.

De vordering van verweerders op derdenverzet om toegelaten te worden tot het bewijs met alle middelen van recht met inbegrip van het getuigenverhoor, indien de rechtbank mocht oordelen dat zij onvoldoende geïnformeerd is omtrent de feiten aan de grond van het dossier, is weinig ernstig. De inzet van het geschil is reeds lang gekend en partijen hebben er uitgebreid over geconcludeerd. Verweerders op derdenverzet hebben alle kansen gehad om afdoende bewijselementen voor te dragen. Het valt niet in te zien wat een getuigenverhoor hier nog zou kunnen bijbrengen.

Er kan hier enkel besloten worden dat er op het ogenblik van indienen van het éézijdig verzoekschrift geen redenen waren voor een gegronde vrees dat de uitoefening van het recht op collectieve actie en staking gepaard ging gaan met feitelijkheden van aard om de subjectieve rechten van de oorspronkelijke eisers op éézijdig verzoekschrift te schenden.

Er ontbraken concrete elementen die een dreiging van feitelijkheden bij het staken en actievoeren, van aard om de subjectieve rechten van oorspronkelijke eisers in gevaar te brengen, afdoende konden staven om een preventieve vordering te kunnen toelaten en gegrond verklaren. De subjectieve rechten van oorspronkelijke eisers, waren niet ernstig bedreigd in de zin van artikel 18 Ger.W..

Deze conclusie volstaat om het bevelschrift op derdenverzet te vernietigen. Op de talrijke overige punten van betwisting over bepaalde aspecten van de bevolen maatregelen wordt hier niet verder ingegaan, nu die niet tot een ruimere intrekking van het bevelschrift aanleiding kunnen geven.

OM DEZE REDENEN:

Kathleen VAN DER BORGHT, rechter, aangesteld om de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg zetelende te Brussel te vervangen;

Bijgestaan door M. DEVILLE, griffier;

Gezien de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Rechtsprekende over het voorlopige, na tegenspraak;

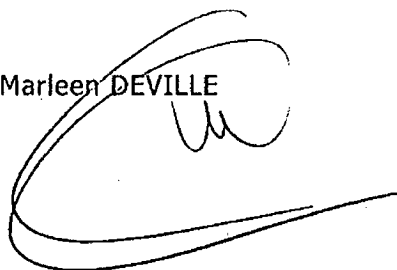
Alle andere of strijdige besluiten verwerpend;

Verklaart het derdenverzet tegen het éézijdig bevelschrift van 23 mei 2012 van de voorzitter van deze rechtbank, gekend onder nr. 12/2932/B, ontvankelijk en gegrond; Vernietigt het bevelschrift;

En opnieuw rechtdoende, wijst de oorspronkelijke eisers op éézijdig verzoekschrift af van hun vordering wegens gebrek aan bewijs van het ernstig bedreigd zijn van de subjectieve rechten waarop zij zich kunnen beroepen;

Verwijst verweerders op derdenverzet in de kosten van het geding, zodat zij aan eisers op derdenverzet verschuldigd zijn, de kosten van dagvaarding in derdenverzet (567,32 euro) en één RPV van 1.320 euro enerzijds en de door hen blootgestelde kosten ten hunne laste blijven en zij geen aanspraak kunnen maken op een RPV anderzijds;

Aldus gewezen en uitspraak gedaan ter buitengewone openbare
zitting van het kort geding van 6 juni 2013,

Marleen DEVILLE

Kathleen VAN DER BORGHT